

nostenskému řádu, nýbrž poněvadž § 331 ex. ř. ji vylučuje. Ze zařazení §u 341 ex. ř. do kapitoly, jednající souborně o exekuci na jiná majetková práva, než o nichž jest řeč v předcházejících kapitolách, a ze souvislosti jeho s ostatními předpisy této kapitoly plyne, že neobsahuje zvláštních samostatných ustanovení o vedení exekuce na živnostenské podniky, nýbrž jenom zvláštní ustanovení o zužitkování zabavených podniků za účelem dosažení exekučního účelu, totiž zaplacení vymáhané pohledávky. Vnucená správa podniků není samostatnou exekucí, nýbrž jedním ze způsobů pokračování v exekuci, exekuce sama zahajuje se podle §u 331 ex. ř. zabavením podniku, jak se ostatně prvním soudem podle stěžovatelova návrhu vydáním zákazu dle §u 331 ex. ř. také stalo. Z toho plyne, že se přípustnost nově navrhované exekuce musí posuzovati právě podle §u 331 ex. ř., ten však ji připouští výslovně jenom v případech, kdy nelze vésti exekuci přímo vnucenou správou hor dle §u 240 a násl. ex. ř. V tomto případě jest tato přímá exekuce možná, ba byla již i zahájena, pročež byl nový exekuční návrh právem zamítnut. Otázkou, zda vztahuje se povolená vnucená správa hor i na pohledávky, vzniklé mezi povolením vnucené správy a uvedením správce v jeho úřad, nelze se při této příležitosti, jak stěžovatel sám uznává, zabývati; tvrzení, že rekursní soud k této právní otázce přisvědčil a z tohoto důvodu exekuční návrh zamítl, jest s jeho odůvodněním v rozporu. Tolik však třeba podotknouti, že nic nepřekáželo stěžovateli, aby nezabavil oněch pohledávek zvláštním exekučním návrhem a nedal si je odevzdati k vybrání, což věřitele opravňuje k samostatnému jich vymáhání, a že stěžovatel podle spisů to také již před novým exekučním návrhem učinil, takže nelze ani dobře seznati, jak by odepřením nově navrhované exekuce mohl býti ve vymáhání těchto pohledávek zkrácen neb ohrožen.

Čís. 5455.

Banka, poskytnuvši upisovatelům válečné půjčky zápůjčku, jest oprávněna domáhati se na nich zaplacení zápůjčky, nehledíc k úmluvám, jež s upisovateli učinil sprostředkovatel a sběratel úpisů válečných půjček, jenž nebyl zmocněncem banky. Pro poměr banky k upisovateli byl rozhodným pouze písemný formulář.

(Rozh. ze dne 12. listopadu 1925, Rv I 1216/25.)

Proti žalobě banky na upisovatele válečných půjček o zaplacení zápůjčky, již byla žalobkyně žalovaným k úpisům poskytla, namítli žalovaní, že jim agent Josef Sch., vybízející k úpisu válečné půjčky, slíbil, že nebudou museti ničeho platiti, naopak že získají. **Procesní soud první stolice** žalobu zamítl, **odvolací soud** uznal podle žaloby. **Nejvyšší soud** nevyhověl dovolání.

Důvody:

Výtky proti právnímu posouzení rozepře odvolacím soudem jsou bezdůvodny. Podle zjištěných skutkových okolností nemohl odvolací soud uznati Josefa Sch-a za zmocněnce žalující banky, nýbrž jenom za sprostředkovatele a sběratele úpisů válečných půjček. Okolnost, že Sch. sám obcházel lidi a vyzýval je k úpisům, byla jím samým dostatečně

vysvětlena příkazem, jež obdržel od politického úřadu, na zmocnění bankou nelze z ní souditi. Stejně nelze je usuzovati z toho, že Sch. dostával od banky provisi za úpisy jí odevzdané, zvláště když právě spíše pouzí sprostředkovatelé dostávají takové provise než skuteční zmocněnci. Formuláře žalující banky, jichž Sch. při sbírání úpisů používal, neustanovují ničeho o plné moci sběratelově, naopak plyne z jejich sepsání ve formě přímého dopisu bance, že byla jejich podpisem učiněna přímá nabídka bance podle obsahu formuláře, že sprostředkovatel neměl práva banku zavazovati, a že bance zůstávalo vyhrazeno nabídku přijati neb odmítnouti. Přijetím nabídky byla učiněna mezi stranami smlouva dle obsahu formuláře, ale nebylo schváleno ujednání, jež dle tvrzení žalovaných se stalo se Sch-em ústně. V písemném úpisu není o něm zmínky, žalovaní pak ani netvrdí, tím méně prokázali, že Sch. neb oni sami je bance oznámili. Nezáleží na tom, že Sch. byl od neznámého úředníka banky informován v tom smyslu, že upisovatelé mají za každých upsaných 1000 K zaplatiti 185 K, ostatní že jest věcí banky, neboť, i kdyby onen úředník byl měl právo zavazovati banku, nelze v udělené informaci spatřovati udělení plné moci Sch-ovi, by za banku přijímal záruku pro případ, že upsaná válečná půjčka bude znehodnocena a poskytnutá lombardní zápůjčka nebude jí již dostatečně kryta. Zcela neprávem vytýkají žalovaní, že odvolací soud nepřihlížel k poměrům, jaké byly při upisování válečných půjček. Právě naopak nepřihlížejí oni sami k tomu, že bylo tehdy nevlasteneckým a po případě i trestným jednáním, projevití pochybnosti o bezpečnosti úpisů válečných půjček, že úpisy měly sirotčí jistotu, zabezpečen lombard u rakousko-uherské banky do hodnoty 75% na 5% úrok, a že byly obchodovány za kurs, lišící se nepatrně od kursu upisovacího. Pro strany nebylo tehdy důvodu, by požadovaly od bank, pověřených upisováním, nějakou záruku. Důvěra žalovaných v ujišťování Sch-ovo o výhodnosti požadovaného jim úpisu nebyla následkem jejich nezkušenosti neb omylu, nýbrž obecným tehdejším přesvědčením, jež se ukázalo nesprávným teprve pozdějším vývojem válečných a politických událostí. I kdyby však přešlo o podstatný, Sch-em vzbuzený, omyl, neručí za něj žalující banka, neboť Sch. nebyl jejím zmocněncem, a nebylo ani tvrzeno, tím méně prokázáno, že by banka o omylu žalovaných byla věděla. Obsah písemné přihlášky nedával příčiny k pochybnostem, že žalovaní si přejí, by zbývající, k úpisu potřebný peníz jim banka zapůjčila proti zastavení upsaných papírů. Stejně neprávem se snaží žalovaní prokázati neplatnost svých úpisů nátlakem, vykonávaným na ně hrozbou odnětí jatečných povolení. I tento nátlak by mohl býti žalující bance na újmu jenom, kdyby byla o něm věděla, neb aspoň zřejmě věděti musila (§ 875 obč. zák.), dále kdyby se jim byla na úkor žalovaných nápadně obohatila (§ 879 čís. 4 obč. zák.). Ani v tom, ani v onom směru nebylo nic podstatného tvrzeno, tím méně prokázáno.

Čís. 5456.

Na základě exekučního titulu proti společnosti s r. o. nelze povolití proti jejímu jednateli exekuci a to ani ku vydobytí daně z obratu.

(Rozh. ze dne 12. listopadu 1925, R II 332/25.)